

Pr Pille Ilves
Eesti Patsientide Esindusühing
epey@epey.ee

Teie 30.mai 2014

Meie september 2014 nr 1-6/1391-2

Koopia: Sotsiaalministeerium
Terviseamet

Ettepanekud ravikvaliteedi parandamiseks

Täname Teid ettepanekute esitamise eest kohtumisel haigekassas 27. mail 2014 ja kirjaga 30. mail 2014.

Käesolevaga kinnitame et, vastavalt ravikindlustuse seadusele on haigekassal kohustus sõlmida ravi rahastamise lepinguid ja jälgida lepingutingimuste, sh. tervishoiuteenuste kvaliteeti puudutavate tingimuste täitmist. Nimetatud eesmärgi täitmiseks rakendab haigekassa erinevaid meetmeid tehes koostööd oma partnerite ja teiste organisatsioonidega.

Eesti Patsientide Esindusühingu ettepanekud on haigekassas põhjalikult läbi arutatud ja järgnevalt anname omapoolse tagasiside igale ettepanekule.

1. Töötada välja juhised teise sõltumatu arvamuse rakendamiseks raviarsti poolt lootusetuks tunnistatud ravijuhtumite puhul. Eesmärgiks tuleb seada selliste otsuste sisuline kontrollimine ning muude võimaluste olemasolu kaalumine.

Sõltumatu, teise arvamuse võimaldamist reguleerib täna Ravikindlustuse seaduse paragrahv 40. Vastavalt sellele võtab haigekassa üle ka tasu maksmise kohustuse.

Pahaloomuliste kasvaja puhul kutsub tervishoiuteenuse osutaja kokku multidistsiplinaarse onkoloogilise konsiiliumi raviplaani koostamiseks või selle muutmiseks. Konsiiliumi töö on alates 2011. aastast rahastatud haigekassa poolt ja selle osutamist on haigekassa kontrollinud 2012. ja 2013. aastal läbiviidud ravikindlustushüvitise võimaldamise õigsuse kontrolli käigus. Kontrolli tulemusel tuvastati patsiendipoolse allkirja puudumine just patsiendi informeerimise ja konsiiliumi otsusega nõustumise kohta. Konkreetse protseduuriga nõustumise või loobumise kohta olid dokumendid üldjuhul korrektselt allkirjastatud.

Peame nende nõuete järgmist väga oluliseks ja kontrollime seda sisuliselt kliiniliste audititega, mille käigus vastava valdkonna tippspetsialistid hindavad osutatud raviteenuste, sh dokumenteerimise, vastavust kaasaja nõuetele, teenuse osutamise võimalikkusele ja patsiendi vajadustele. Oleme 2002. aastast rahastanud igal aastal 5 auditi läbiviimist erialaselt poolt ning korraldanud iga auditi järgselt tagasisidearuutelusid, kus käsitletakse muuhulgas ka parendusettepanekuid. Lisaks

pöörame dokumenteerimise kvaliteedile tähelepanu ka ravidokumentide kontrolli käigus ning puuduste korral juhime sellele teenuse osutajate tähelepanu.

2. *Töötada välja juhised teadva nõusoleku protseduuriliseks rakendamiseks tervishoiuasutustes. Eesmärgiks seada patsientide teadva nõusoleku sisuline ja tegelik olemasolu igaks kehasse sekkumiseks (sh iga ravimi ja protseduuri osas), vältida tahtevastast ja ilma patsiendi teadmata ravimite manustamist ning formaalset nõusoleku allkirja (nt tervishoiuasutusse sisenemisel, allkirja võtmist ilma sisulise teavitamiseta ja nõusolekuta jmt).*

Oleme nõus, et patsientide teavitamises diagnostika- ja raviprotseduuride olemusest, oodatavatest tagajärgedest ning võimalikest ohtudest on arenguruumi. Sellele viitavad nii haigekassa kontrollid kui ka patsientide rahuloluuuringute tulemused.

Patsientide põhjalik informeerimine on olulise tähtsusega ja selle tagamiseks on haigekassa käesoleval aastal täiendanud ravi rahastamise lepingu üldtingimusi. Tervishoiuteenuse osutaja on kohustatud ravi rahastamise lepingu üldtingimuste punkt 5.1.5 kohaselt teavitama patsienti (suuliselt ja/või kirjalikult) teenuse olemusest ja otstarbest, soovitud tulemustest, teenuse osutamisega kaasnevatest ohtudest, kõrvalmõjudest ja tagajärgedest, teistest võimalikest teenustest ning olulistest tugiteenustest ja järeletegevustest, samuti patsiendi poolse tervisekäitumise vajalikkusest soovitud tulemuse saavutamiseks ning muudest õigusaktidest tulenevatest nõuetest ja punkti 5.1.6 kohaselt võtma patsiendilt kirjaliku nõusoleku teenuse osutamiseks õigusaktidest tulenevatel juhtudel. Haigekassa koordineeritavate kliiniliste auditite käigus hinnatakse ka patsiendi nõusoleku dokumenteeritust.

Toetamaks patsienti teadliku otsuse tegemisel näeb haigekassa poolt väljatöötatud ravijuhendite koostamise protsess ette ka patsiendijuhendite koostamist. Nende eesmärgiks on anda täiendavaid selgitusi vastava haiguse olemusest ja ravi eesmärkidest ning soovitusi parima võimaliku ravitulemuse saamiseks.

3. *Eelistada ravilepingute sõlmimisel neid tervishoiuasutusi, kelle dokumenteerimissüsteemid ei võimalda dokumentide hilisemat muutmist.*

Ravi rahastamise lepingu sõlmimine tervishoiuteenuse osutajaga eeldab terve rea nõuete täitmist lepingupartneri poolt, mh ka dokumenteerimisega seonduvat. Lepingupartnerite täiendav valik toimub kindla protseduuri alusel, mille käigus hinnatakse tervishoiuteenuse osutaja vastavust nendele tingimustele.

Ravidokumentide sissekannete hilisem muutmine pole lepingupartnerite valikul eraldi käsitletud, kuna sõltumata tervishoiuteenuse osutajast jääb kõikidest muudatustest elektroonilistes ravidokumentides süsteemi jälg. Kui tuvastatakse pahatahtlik ravidokumentide muutmine, siis sellega tegeletakse koheselt kaasates kõik seotud institutsioonid.

4. *Läbi viia regulaarseid auditeid noorte inimeste ja laste surmajuhtumite osas haiglates.*

Haiglasisene ja 30 päeva suremus on üks ravikvaliteedi indikaator, mida haigekassa soovib raviausutustel jälgida, et hinnata oma ravi kvaliteeti. Lepingupartneritega sõlmitud ravi rahastamise lepingu üldtingimused kohustavad tervishoiuteenuse osutajat muuhulgas rakendama kvaliteedijuhtimise süsteemi. Nimetatud lepingu punkt tugineb sotsiaalministri 15.12.2004. a määrusele nr 128 „Tervishoiuteenuste kvaliteedi tagamise nõuded“. Lepingutingimuste järgimise kontrolli käigus kontrollib haigekassa ka kvaliteedijuhtimise süsteemi rakendamist. Raviausutuse väliselt on tervishoiuteenuse osas järelevalve funktsioon Terviseametil, mis kontrollib osutatud teenuse vastavust õigusaktidele. Suhtume sellistesse juhtumitesse äärmise tõsidusega ning juhul, kui haigekassast informeeritakse konkreetsetest surmajuhtumitest haiglas, peame oma kohustuseks edastada vastav informatsioon viivitamatult pädevatele instantsidele paludes neil hoida haigekassat kursis juhtumi uurimise käigu ja tulemustega.

Täname teid veelkord pöördumast ja kinnitame, et peame kõiki Teie poolt tõstatatud teemasid oluliseks. Tegutseme haigekassas selle nimel, et uuendatud ravi rahastamise lepingutingimused ja nende täitmise kontroll aitaks tagada kvaliteedinõudeid ja patsientide teavitamist. Ühtlasi kinnitame haigekassa huvi jätkata koostööd patsientide esindusühinguga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tanel Ross
Juhatuse esimees